UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Flores Directorii Inqvisitorvm

Bariola, Luigi

Mediolani, 1625

Consilivm Decimvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11434

Visual Library

pare, & pro excommunicato denunciare, Dinum locumtenentem Vicarij Britij.

Verum expediret, iudicio meo, vt vir doctrina, pietate, ac dexteritate inſignitus, controuerſias; & prætenſiones iſtas dirimere ſtuderet; vnionem ac pacem Attilio, & Britio ſuaderet; id quod in gloriam Domini noſtri Ieſu Chriſti crederet, nec non in maximum animarum vtruſque beneficium: ne ex lite ad iram, ab ira ad odium, quod animam faciat homicidam, diutius progrediantur. Dum enim inuicem mordemus (Apoſtolo teſte) inuicem conſumamur. Hæc ex tempore ſcripſiſſe volui, non vt aliquid viderer [eſſe, cum nihil ſim;] ſed vt rogantibus obtemperarem correctioni tamen paratus; vbi malè ſenſiſſe me, peritiores dijudicabunt, ac ſapientiores.

Sacra Congregatio Epiſcoporum, & Regularium irritauit electionem Vicarij Capitularis Biſiliæ factam, quia electus in Vicarium non erat laureola doctoratus inſignitus 1597. 25. Februarij.

CONSILIVM DECIMVM.

MILES aduena incola tamen Diœceſis Derthonenſis data opera in fraudem proprij Parochi ad Alexandrinam: Diœceſ. accedens coram Parocho Alexandrino, de licentia tamen eius Ordinarij Matrimonium contraxit cum Berta.

Quæritur, an Matrimonium ſit validum.

Quæſtio hæc multa patere videtur.

Primum, an Miles dicatur vagus, vel potius forenſis, ſiue alienigena.

Secun-

Secundum, quis Parochus Forenſium, ſiuè alienigenarum Matrimonio aſſiſtere poſſit.

Tertium, an valeat Forenſis, ſiue alienigena ſibi eligere domicilium, & contrahere Matrimonium etiam ſi id data opera in fraudem proprij Parochi præſtet.

Quartum, an poſſit Parochus alienigenarum, ſiuè Forenſium Matrimonio aſſiſtere non adhibita diligentia Conc. Trid. ſeſſ. 24. cap. 7. de Matrimonio præſcripta.

Quintum, an dato quod Parochus Forenſium, ſiue alienigenarum Matrimonio aſſiſtat, non adhibita decreti Tridentini diligentia tale Matrimonium teneat.

Ad primum videtur, quod talis Miles careat firmo habitationis domicilio, modo hic, modo illic Superiorum iuſſu hoſpitando; & ideò vagum reputari poſſe; Verùm exiſtimo militem hunc in præſidio, ac comitiua militantem vagum appellari minimè debere, nam vagus dicitur, qui nullibi conſtantem ſedem, ac certum domicilium obtinet, huc, & illuc vagando; ita Tho. Sanch. de Matrim. tom. 1, lib. 3. diſp. 25. nu. 1. & 2. vbi docet, qui propriè vagi dicantur, & cum iſte Miles in decreto præſidio viuat, certam ſedem, donec aliud ſibi iniunctum fuerit habere dicitur. At ille licet vagus appellari ratione allata non poſſit, dicitur tamen Forenſis, & alienigena, cum nobis ignotus exiſtat, & alibi originis domicilium tenea., quare ob rationis identitatem æquiparatur vago, Sanch. vbi ſupra diſp. 25. nu. 8.

Ad ſecundum dubium, quinam Parochus poſſit Forenſium, ſiuè alienigenarum Matrimonio aſſiſtere. Reſpondetur eum Parochum illorum Matri-

monio de iure aſſiſtere, qui illorum Forenſium confeſſiones audire poterit, & cum quilibet Parochus, in cuius Parochiales tales forenſes reperiuntur illis Sacramentum Pęnitentię miniſtrare poſſit, & non ſit maior ratio de hoc Sacramento quàm de Matrimonio, quilibet Parochus illorum intereſſe Matrimonio poterit; ita Martinus Bonac. de Matrimon. quæſt. 2. punct. 8. prima Prop. nu. 4. quodque apertè affirmat Sanch. d. diſp. 25. num. 2.

Ad tertium, an forenſis elligere valeat domicilium, & Matrimonium contrahere poſſit, etiamſi in fraudem proprij Parochi id faciat. Sanch. cit. diſput. 25. num. 11. hæc præciſe habet, ſi verò domicilio relicto, quamuis in fraudem proprij Parochi facti eſſent vagi, poſſunt coram quocunque Parocho Matrimonium inire, ſicut mutantes Parochiā in fraudem Parochi poſſunt Matrimonio copulari à Parocho noui parochiæ. Hæc ille. Quæ confirmat Bonac. loco cit. num. 2. de alienigenis præcipuè loquens, etiamſi data opera id præſtent, neque enim id docet in fraudem factum, neque fraus dicitur illi patrocinari, quia iure ſuo ille vtitur ſicut tradunt illi prædicti DD. de ęo, qui in locum vbi non eſt receptum Conc. Trid. ſe confert, vt ibi Matrimonio contrahat, abſque Parocho, & Teſtibus, & validè illum contrahere docet Bonac. punct. 7. vnica prop. nu. 2. & Sanch. extra dentes tradit, etiam ſi eo ſe conferat per modum tranſitus, & in fraudem Concil. Trid. diſp. 18 nu. 28. & 29. ex quo inferri poteſt, dato quod miles iſte alienigena in Diœceſ. Derthoneñ. degens tranſire ad Alexandrinam voluerit, vt ibi Matrimonium contraheret, etiamſi per tranſitum, & in fraudem proprij Parochi id feciſſet re ſuo vtens, condemnandus non eſſet.

Ad

Ad quartum reſpondetur nullo iure poteſt Parochus aſſiſtere Matrimonio forenſium, non adhibita Tridentini præſcripta diligentia, eamque omittens peccat mortaliter, ita cit. diſp. 28. nu. 16. docet Sanchez, & ratio eſt quia violat decretum Concilij in re grauiſſima, & valdè neceſſaria, & ille Parochus ſuſpendendus erit per triennium.

Ad vltimum reſpondetur abſolutè, quod valet Matrimonium vagorum ſiuè forenſium, ſiuè alienigenarum, qui dicuntur ignoti coram Parocho, abſque dicti decreti Tridentini diligentia contractum, quia pro Matrimonij eſſentia ſolum deſideratur Parochi, & Teſtium præſentia, ita loc. cit. num. 16. Sanchez ex communi DD. ſententia.

His habitis propoſitæ quæſtioni reſpondetur, quod hic miles, qui vt ex primo dubio ignotus, & forenſis dicitur, iure ſuo vtens, vt per tertium patet, recedere à Dioceſ. Derthonen. potuit etiamſi per tranſitum id fecerit, vt cum muliere Dioceſ. Derthoneñ. Matrimonium contraheret, dummodo id de licentia Ordinarij Alexandrini præſtiterit, vti per quartum dubium præſertim adhibita diligentia Tridentini præſcripta, cum per informationes debito modo ſumptas illum liberum, nec habere impedimentum quò minus contrahere poſſet, atque ita de licentia Ordinarij Alexandrini id præſtitum conſtet. Quod verius dicendum erit, ſi per eaſdem informationes iudicialiter habitas Alexandrino Ordinario conſtet, vt in actis illius Curiæ, tunc temporis in ſua Diœceſ. habitaſſe, nam tunc omnis ratio dubitandi ceſſaret.

Et ſi dicas quod mulier illa non erat forēſis, idcirco ad Alexandrinā Diœceſ. accedere non potuit, vt cum viro alienigina Matrimonium contraheret.

Reſ-

Reſpondetur cum Bonac. cit. quæſt. 2. punct. 8. prima propoſ. nu. 5. quod in paretia viri, vel mulieris poteſt celebrari Matrimonium, quare cum Miles hic in Diœceſ. Alexandrinam, ac in tali paretia habitare probauerit, ideò potuit illa fœmina eo accedere, vt vbi contraheret, nempe in Parochia viri; Ita Sanchez cit. lib. 3. diſp. 19. nu. 4. & Rebel. lib. 2. q. 16. cit. à Bonac. vbi ſupra tradit, ita Sacram Congregationem Cardinalium declaraſſe.

Et ſi validum iudicatur Matrimonium à D. Bonac. pun. 8. quæſt. 2. num. 1. cuiuſdam Amaſiæ, quæ ſe ad domicilium concubinarij tranſtulit, ibique coram Parocho illius domicilij Matrimonium contraxerit, non cum Amaſio, ſed cum alio extraneo, quare validum non erit hoc Matrimonium.

Dices informationes falſas fuiſſe, quia per teſtes falſum deponentes habitæ fuerant; reſpondeo ex doctrina in vltimo dubio allata, prædictas informationes falſas fuiſſe ſuper eo, quod eſſet Diœceſis Alexandrinæ, non autem quod eſſet vxoratus, aut quod haberet impedimentum dirimens.

Quod ſi obijcies omiſſas fuiſſe in Parochia mulieris Derthoneñ. denuntiationes, reſponderi poterit primo hoc ad Parochum ſpectare, quem aliqui DD. aſſerunt non peccare mortaliter illas omittendo, præſertim quando adhibuit ſufficientem diligentiá ad inquirendũ an aliquod adeſſet impedimentum. Ita Sot. diſt. 28. quæſt. 1. art. 2. ad primum. Secundo reſpondetur ex doctrina Sanch. vbi ſupra. diſp. 7. nu. 7. qui preciſè concludit, quod Prælatus alterius contrahentis, poteſt cum vtroque diſpenſare in denuntiationibus, quia eo ipſo, quod diſpenſat cum ſuo ſubdito, vt abſque denuntiationibus ineat Matrimonium cenſetur conſequenter diſpenſare

cum

cum alio, cum denuntiationes hæ, & diſpenſatio illa ordinetur ad Matrimonium, quod indiuiduum eſt conſtans ex duplici extremo, ita Sanch. ibidem, & cum iuſta eſſet cauſa diſpenſandi in huiuſmodi denuntiationibus, cum dicti eſſent in concubinatu, vellentque Matrimonium inire, vt in bono ſtatu ſe conſtituerent, & periculum eſſet, vt dum denuntiationes præmitterentur de nouo inter ſe commiſcerentur, quæ cauſa traditur à Sanch. vbi ſupra, diſ. 9. nu. 17. ideò Ordinarius Alexandrinus diſpenſans dictum militem, qui probauit illi ſubditum eſſe, cum muliere conſequenter diſpenſare cenſetur.

D. Martinus Bonacina propoſitæ difficultati ſic reſpondit. Validum eſſe Matrimonium, ſi Miles cum Amaſia ſe tranſtulit ad Diœceſim Alexandrinam, intentione ibi habitandi, ſeu commorandi maiori anni parte: Secus ſi ad illam Diœceſim acceſſit animo ſolum contrahendi Matrimonium, non enim ibi Paretiam acquiſiuit, vt cum Sanchez, Conincho, Gutierez, Riccio, & Menochio, docuique 2. de Matrimonio pun. 8. nu. 1. in ſecunda editione.

Adde D. Bonacinæ ſententiam illam eandem eſſe, quam habet, & ſuſtinet Pater Sanchez tomo 1. de Matrimonio lib. 3. diſp. 23. quæſt. 2. num. 11. & 12. quamuis Emanuel Sà Aphoriſ. Confeſ. verbo Matrimonium nu. 2. referat ex voto Sacræ Congregationis Concilij, quod qui alicubi habitat animo non permanendi ſufficit illi illic habitare dum Matrimonium contrahit: ſed ni fallor hæc deciſio non militat in mutante domicilium fraudulenter, prout in hoc caſu.

Quod ſi vrgeas ex doctrina eiuſdem Sà, ver. Parochus, nu. 2. modicam habitationem ſufficere ad Matrimonium contrahendum; Reſpondetur id ve-

rum quidem eſſe de vago, & non de alienigena, & fraude ceſſante; Vel dicendum cum Sanchez loco citato num. 15. deciſionem Concilij intelligendam ſi contrahatur in loco domicilij per multum tempus retenti, etiam quod animus ſit ferè ſtatim recedendi poſt Matrimonium contractum.

CONSILIVM VNDECIMVM.

PEtrus contracto per verba de præſenti Matrimonio cum Lucia antequam illud conſumaret, ſe abſentauit, & in aliam prouinciam ſe contulit, vbi Matrimonium cum Cæcilia de facto contraxit, & conſumauit, ſed ſecundo Matrimonio nullo iudicialiter declarato, Cæcilia alteri viro à decem annis, & vltra nupſit carnali copula, & prole ſuſcepta.

Succeſſiuè, Lucia nullitatem Matrimonij inter eam, & Petrum tanquam per vim, & metum, vt prætenditur contracti coram Iudice Eccleſiaſtico, intentauit, & declarari obtinuit.

Quæritur an Petrus, qui tempore contracti cum Cæcilia Matrimonij nullã de nullitate prioris matrimonij per Luciam prætenſa notitiam habebat, & conſequenter ſe priori Matrimonio ritè, & rectè ligatũ credebat, vnde nõ poterat ſecundò Matrimonio conſenſum præſtare, & dum illum præſtitit nulliter etiam in foro conſcientiæ præſtitit, ſtante iam declaratione nullitatis prioris Matrimonij per Luciam obtenta, teneatur redire ad Cæciliam, vel potius poſſit de eius perſona, ſicut ſibi in Domino expedire iudicauerit, diſponere.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN